

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Šnejdrové, Ph.D., a soudkyň Mgr. Jany Volkové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobce: J. F., narozený dne X
bytem R. 91, X R.
zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Tomaníkem
sídlem Bartošova 16, 750 02 Přerov

proti
žalovanému: Velitel vojenského útvaru 1535 Hranice
sídlem Hranická 457, 753 01 Hranice

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017, č. j. MO 30379/2017-1535, ve věci
náhrady škody na zdraví,

takto:

I. Rozhodnutí velitele vojenského útvaru 1535 Hranice ze dne 9. 3. 2017, č. j. MO 30379/2017-1535, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 11 228 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jaroslava Tomaníka, advokáta se sídlem Bartošova 16, 750 02 Přerov.

Odůvodnění:

A) Vymezení věci

1. Žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017, č. j. MO 30379/2017-1535 (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí velitele vojenského útvaru 4428 Hranice (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 9. 1. 2017, č. j. MO 4651/2017-4428, a toto rozhodnutí potvrdil. Správní orgán I. stupně v uvedeném rozhodnutí přiznal žalobci náhradu škody na zdraví, kterou utrpěl v přímé souvislosti s výkonem služby dne 18. 5. 2016, a to bolestné ve výši 1 940 000 Kč; ohodnocení bolestného činilo 7 760 bodů á 250 Kč.

B) Žaloba

2. Žalobce požadoval, aby krajský soud pro nezákonnost zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a také rozhodnutí správního orgánu I. stupně. V žalobě namítal:
 - a) nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal s argumentací uvedenou v odvolání, neučinil žádné závěry ohledně výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky č. 346/2015 Sb., o postupu při určování výše náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění vojáků (dále jen „vyhláška“), a bez bližšího výkladu toliko uvedl, že se ztotožňuje s výkladem plk. MUDr. M. S., Ph.D. (dále jen „MUDr. S.“), provedeným v rámci posudku stanovujícího bodové ohodnocení bolesti ze služebního úrazu;
 - b) nesouhlas s neuznáním bolestného za odškodnění položek uvedených v bodě 6.1 a 17.3 přílohy č. 1 vyhlášky;
 - c) nesprávný výklad § 4 odst. 3 vyhlášky provedený MUDr. S. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odkázal na posudek MUDr. S., který dospěl k závěru, že § 4 odst. 3 vyhlášky je nutno vyložit tak, že se bodové hodnocení při každé další operaci stanoví ve výši jedné poloviny bodového ohodnocení stanoveného vyhláškou (tedy 50% bodů). Podle žalobce je tento výklad nesprávný, protože při každé další operaci by plné bodové ohodnocení mělo být zvýšeno navíc o jednu polovinu (tedy 150% bodů).

C) Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Popsal obsah posudku MUDr. S. ze dne 1. 11. 2016, posudku MUDr. I. F. ze dne 17. 11. 2016 a následnou reakci MUDr. S. ze dne 15. 12. 2016 na posudek MUDr. F. Sdělil, že MUDr. S. se v dokumentu ze dne 15. 12. 2016 vyjádřil ke všem námitkám, které obsahoval posudek předložený žalobcem. Žalovaný dále sdělil, že se přiklonil k závěrům MUDr. S. jak v „medicínských“ otázkách, tak u způsobu hodnocení § 4 odst. 3 vyhlášky a jeho právního výkladu. Žalobce na vyjádření MUDr. S. ze dne 15. 12. 2016 v řízení před správními orgány nijak nereagoval, a to ani dalšími námitkami či návrhem na provedení důkazů, zůstal tedy zcela nečinný. Z uvedených důvodů se žalovaný domníval, že napadené rozhodnutí není nezákonné.

D) Obsah správního spisu

4. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil následující skutečnosti.
5. Žalobce vykonával dne 18. 5. 2016 činnost v souladu se svými funkčními povinnostmi a při plnění služebních povinností utrpěl služební úraz ve smyslu § 115 odst. 1 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích z povolání“).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

6. Z posudku k hodnocení bolestného za služební úraz ze dne 1. 11. 2016, který vypracoval MUDr. S., vyplývá, že celkové bodové hodnocení bolestného za služební úraz žalobce činí 7 760 bodů. Dle § 7 odst. 2 vyhlášky činí hodnota jednoho bodu 250 Kč.
7. K posudku MUDr. S. se žalobce ve svém vyjádření ze dne 21. 11. 2016 vyslovil v tom smyslu, že žádá o revizi a stanovisko k dalším položkám bolestného. Vycházel z posudku MUDr. I. F. ze dne 17. 11. 2016, které ke svému podání připojil. V posudku MUDr. F. stanovil bolestné ve výši 10 280 bodů, protože vedle položek uvedených v posudku MUDr. S. zahrnul do svého hodnocení ještě další položky, které žalobci náležely. Jednalo se zejména o položky podle bodu 6.1 a 17.3 přílohy č. 1 vyhlášky. Dále v posudku sdělil: „K § 4 odst. 3 vyhlášky: Nejsem právník, možná si znění vykládám chybně, ale je zde uvedeno, že každá další operace (tétoho místa na těle) se hodnotí tak, že se bodové hodnocení zvyšuje o polovinu. Podle toho, co uvádí MUDr. S., tak následné operace hodnotil pouze polovičním počtem bodů, nikoli dle znění uvedeného paragrafu tak, jako by to byla první operace, plus ½ navíc. Je nutno učinit právní výklad příslušnými právními orgány“.
8. K posudku MUDr. F. se MUDr. S. vyjádřil dne 15. 12. 2016 a popsal svou úvahu ohledně výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky.

E) Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). V souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez jednání.

ad a) Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí

10. Krajský soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí s ohledem na výklad § 4 odst. 3 vyhlášky.
11. V odvolacím řízení žalobce namítal, že správní orgán I. stupně nesprávně vyložil § 4 odst. 3 vyhlášky. Žalovaný v napadeném rozhodnutí tuto odvolací námitku vypořádal tak, že se „ztotožňuje s právním výkladem plk. MUDr. M. S., Ph.D., když vyhláška stanoví, že nepředpokládaná operace se hodnotí jako nově vzniklá bolest ohodnocena plným bodovým ohodnocením a při každé další předpokládané operaci, která je po první operaci, se pouze bodové hodnocení zvyšuje o polovinu, tj. 50% a nikoliv 150% bodového hodnocení“. Pouze tedy sdělil, jaký způsob výpočtu bodového hodnocení považuje za správný a že se ztotožňuje s právním výkladem MUDr. S. Krajský soud se proto při absenci samostatné úvahy žalovaného zabýval tím, zda byl žalovaný oprávněn toliko odkázat na závěry znalce o výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky a zda vůbec může znalec tento právní výklad provést. O této otázce uvažil takto:
12. Znalec je osoba, která vykonává odbornou činnost a na základě své erudice je oprávněn zpracovat znalecký posudek vyplývající z jeho odbornosti. Je tedy schopen posoudit skutečnosti, ke kterým je potřeba mít odborné znalosti.
13. Problematikou znalců a znaleckých posudků se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 5. 2010, č. j. 1 Afs 71/2009-113, a měl za to, že „znalci se ve správním nebo soudním řízení přibírají k tomu, aby jednak pozorovali skutečnosti, jejichž poznání předpokládá

zvláštní odborné znalosti, jednak z takovýchto pozorování vyvozovali znalecké úsudky (posudky). Znalci se však nepřibírají, aby sdělovali úřadu nebo soudu své názory a úsudky o otázkách rázu právního nebo o otázkách, k jejichž správnému porozumění a řešení není zapotřebí odborných vědomostí nebo znalostí, nýbrž stačí, s ohledem na povahu okolností případu, běžná soudcovská zkušenost a znalost. Ve správním řízení vedle toho platí, že se znalec nepřibírá též tehdy, pokud správní orgán disponuje potřebnými odbornými znalostmi či si může opatřit odborné posouzení předmětných skutečností ze strany jiného správního orgánu (srov. § 56 správního řádu z roku 2004)". Krajský soud proto s ohledem na citovaný rozsudek zkoumal, zda se v nyní rozhodované věci jedná při posuzování bodového hodnocení za další prováděné operace podle § 4 odst. 3 vyhlášky o otázku právní či otázku odbornou, ke které byl uvedený znalec oprávněn vyslovit závazné závěry.

14. Krajský soud zjistil, že MUDr. S. na základě žádosti ošetřujícího lékaře Posádkového zařízení Hranice MUDr. I. M. zpracoval dne 1. 11. 2016 lékařský posudek s hodnocením bolestného za služební úraz. Po prozkoumání zdravotnické dokumentace, fotodokumentace a údajů o délce jizev po poranění a operačních zákrocích popsal jednotlivé úrazové změny (např. „*mnohočetné průstřely pravého bérce se subtotální amputací bérce, s nutností dokončení amputace končetiny v bérce, devastující poranění pravé hýždě*“ apod.) a jednotlivé operační výkony provedené dne 18. 5. 2016, 20. 5. 2016, 26. 5. 2016, 30. 5. 2016, 3. 6. 2016, 8. 6. 2016, 15. 6. 2016 a 15. 8. 2016 (popis provedl např. v této formě: „*operace břišní dutiny: laparotomie, resekce střeva, splenektomie, omentectomie sutura žaludku, sutura bránice, pojistná ileostomie, drenáž 32+4+4=40 cm x 5 b. = 200+20=220*“). U všech úrazových změn a operačních výkonů provedl pak bodové hodnocení bolestného.
15. Posudek MUDr. S. ze dne 1. 11. 2016 přezkoumal MUDr. F., s jehož námitkami se MUDr. S. vypořádal ve vyjádření ze dne 15. 12. 2016, ve kterém MUDr. S. uvážil mimo jiné o výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky a sdělil, že „*již v rámci předchozí posudkové vyhlášky byly rozdílné názory na výklad „zvyšuje se o polovinu“, nicméně usus byl navyšovat o 50%, nikoli hodnocení 150% původní hodnoty za operační zákrok. Nařízení vlády č. 276/2015 Sb. tento rozpor odstranilo v § 5 odst. 4, kdy každá další operace je hodnocena jako nově vzniklá bolest. Nicméně v naší resortní vyhlášce přetrvál stav téměř setrvalý, tedy u předpokládaných operací se bodové hodnocení zvyšuje o polovinu, u nepředpokládané operace se pak hodnotí jako nově vzniklá bolest. Z toho však jednoznačně rezoltuje, že náš názor o použití 50% je správný*“. Na tyto závěry odkázal žalovaný v napadeném rozhodnutí a uvedl, že se „*ztotožňuje s právním výkladem plk. MUDr. M. S., Ph.D., když vyhláška stanoví, že nepředpokládaná operace se hodnotí jako nově vzniklá bolest ohodnocena plným bodovým ohodnocením a při každé další předpokládané operaci, která je po první operaci, se pouze bodové hodnocení zvyšuje o polovinu, tj. 50% a nikoliv 150% bodového hodnocení*“. Tento postup krajský soud považuje za vadný. Krajský soud se ztotožňuje s žalovaným, že bodové hodnocení na základě zkoumání jednotlivých úrazových změn a operací je odbornou činností vyžadující specifickou znalost v daném oboru, o daných otázkách si správní orgány nemohly učinit úsudek samy a bylo na místě přibrat znalce ve smyslu § 56 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, který stanoví, že *závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečností, k nimž je třeba odborných znalostí, které úřední osoby nemají, a jestliže odborné posouzení skutečností nelze opatřit od jiného správního orgánu, správní orgán usnesením ustanoví znalce.*

16. O stejnou situaci však již nešlo v případě výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky. To, jakým způsobem lze vyložit § 4 odst. 3 vyhlášky při ohodnocení každé další operace, je otázkou právní, nikoli odbornou. K jejímu posouzení je tak povolán rozhodující správní orgán, nikoli znalec. Je tedy na správním orgánu, aby posoudil všechny předložené skutečnosti a v rozhodnutí provedl vlastní přezkoumatelnou úvahu o tom, co z § 4 odst. 3 vyhlášky vyplývá.
17. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí může nastat z důvodu jeho nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí. Obecně lze za nesrozumitelné považovat takové rozhodnutí, z jehož výroku nelze zjistit, jakým způsobem bylo rozhodnuto, jehož výrok je vnitřně rozporný nebo nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, dále takové rozhodnutí, z něhož není patrné, které osoby jsou jeho adresáty a kdo byl rozhodnutím zavázán, apod. V případě nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů pak soud posuzuje, zda se žalovaný v rozhodnutí vypořádal se všemi okolnostmi, které uplatnili žalobci, a zda srozumitelným způsobem uvedl, jaké skutečnosti vzal při svém rozhodování za prokázané a kterým naopak nepřisvědčil, jakými úvahami byl ve svém rozhodování veden, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a které důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí. V posuzované věci jakákoli úvaha o tom, jak dospěl žalovaný ke konkrétnímu způsobu hodnocení dalších operací, chybí. Žalovaný vycházel z posudku MUDr. S. nejen v „medicínských“ otázkách, ale na posudek odkázal i při řešení otázky právní. Úkolem MUDr. S. však bylo toliko zpracovat posudek, ve kterém měl na základě odborného posouzení provést bodové hodnocení bolestného. K výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky však znalec neměl potřebnou odbornost, jednalo se tak o úvahu nad rámec vlastního znaleckého posudku. MUDr. S. ve vyjádření ze dne 15. 12. 2016 reagoval toliko na podnět MUDr. F. a vyjádřil k namítaným nesrovnalostem vlastní názor. Pokud s ním žalovaný souhlasil, měl úvahy vyslovené znalcem přejmout a vtělit je do napadeného rozhodnutí, aby posouzení výkladu § 4 odst. 3 vyhlášky bylo přezkoumatelné.
18. Vzhledem k tomu, že tak žalovaný samostatně neučinil a výklad § 4 odst. 3 vyhlášky neprovedl, krajský soud dospěl k závěru, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
19. Za této situace se krajský soud nemohl zabývat námitkou c) a samostatně provést výklad uvedeného ustanovení, protože by nahrazoval činnost žalovaného a rozhodoval by ve věci samé místo správního orgánu.

ad b) Nezahrnutí položek 6.1 a 17. 3 přílohy I. vyhlášky do bodového hodnocení

20. MUDr. F. v posudku ze dne 21. 11. 2016 měl za to, že by do hodnocení bolestného – na rozdíl od posudku MUDr. S. – měly být zahrnuty další položky, které žalobci náležely. Jednalo se o zahrnutí bolestného dle bodů 6.1 a 17.3 přílohy č. 1 vyhlášky. Žalobce v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně tuto skutečnost namítal, žalovaný v napadeném rozhodnutí k této odvolací námitce citoval závěry MUDr. S. a uzavřel, že odvolací námitka není důvodná. Krajský soud se s postupem žalovaného neztotožňuje.
21. Na rozdíl od žalobní námítky a) má krajský soud za to, že posouzení, zda má být určitý operační výkon či úrazová změna předmětem bolestného, je otázkou, ke které je znalec oprávněn se vyjádřit; nejednalo se tak o otázku právní, ale otázku vyžadující specifickou odbornost. Podle krajského soudu je však problematické, že v posuzované věci existují dva

protichůdné názory dvou znalců v oboru lékařství. S ohledem na tuto skutečnost tak měl žalovaný povinnost přezkoumatelně vysvětlit, proč se přiklonil k jednomu z posudků, konkrétně k posudku MUDr. S., a proč jsou závěry tohoto znalce rozhodující. Žalovaný měl dále uvést, z jakého důvodu přikládá jednomu znaleckému posudku větší váhu než druhému. Taková úvaha v napadeném rozhodnutí chybí.

22. Nadto krajský soud zjistil, že žalovaný citoval v napadeném rozhodnutí názor MUDr. S., který se sice zabýval ve vyjádření ze dne 15. 12. 2016 otřesem mozku (položka 6.1 přílohy č. 1 vyhlášky), ale nijak nehodnotil položku 17. 3. Z ničeho tak nevyplývá jasný závěr, proč nebylo možné položku 17. 3 přílohy č. 1 vyhlášky v daném případě uplatnit. Odvolací námitka byla koncipována jasně a žalovaný se s ní dostatečně nevypořádal. Krajský soud tak dospěl k závěru, že i v této části je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

F) Závěr a náklady řízení

23. S ohledem na výše uvedené závěry krajský soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající ve výše popsáném nedostatku jeho odůvodnění dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Současně krajský soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaný je právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V novém rozhodnutí o odvolání je žalovaný povinen se s odvolacími námitkami žalobce přezkoumatelným způsobem vypořádat, tedy samostatně provést výklad § 4 odst. 3 vyhlášky a vysvětlit, proč nebylo možné hodnotit bolestné dle položek 6.1 a 17.3 přílohy č. 1 vyhlášky.
24. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení procesně úspěšný žalobce má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce ve výši 11 228 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za zastupování žalobce advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), tj. odměna za zastupování ve výši 6 200 Kč za 2 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení a sepsí žaloby, přičemž odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3 100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 600 Kč, tj. 2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, to vše zvýšené o DPH z odměny a náhrad ve výši 1 428 Kč, neboť zástupce žalobce je plátcem uvedené daně. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (§ 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Olomouc 29. srpna 2018

JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.